

Svar på fråga 2025/26:902 av Fredrik Lundh Sammeli (S) Alkoholens skadeverkningar

Fredrik Lundh Sammeli har frågat mig vilka konkreta åtgärder jag och regeringen har vidtagit för att minska alkoholrelaterad ohälsa, våld och social utsatthet under mandatperioden, och vilka resultat regeringens politik har genererat.

Regeringen har under mandatperioden tagit emot betänkandet Förstärkt uppföljning och utvärdering av folkhälsopolitiken (SOU 2026:7). Regeringen tillsatte utredningen bl.a. i syfte att utvärdera effekterna av alkoholpolitikens olika styrmedel och bedöma hur väl dessa har uppfyllt sitt syfte. Utredningen bedömer att detaljhandelsmonopolet och alkoholskatten är effektiva styrmedel och har en fortsatt viktig roll för att begränsa alkoholkonsumtionen och därmed minska både de alkoholrelaterade skadorna i befolkningen och de relaterade samhällskostnaderna.

Vidare har regeringen gett länsstyrelserna i uppdrag att utveckla och kvalitetssäkra arbetet med en strukturerad och likvärdig

tillsyn och tillståndsgivning av alkohol, tobak och andra nikotinprodukter (S2026/00909). Länsstyrelserna ska bl.a. underlätta och stödja kommunernas arbete med tillsyn- och tillståndsgivning genom kontinuerlig kompetensutveckling och annat relevant stöd utifrån kommunernas behov. En mer effektiv tillsyn bidrar till att lagar om t.ex. åldersgränser och servering följs bättre. Tillsyn bör även ses som en förebyggande insats för att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

I samband med att regeringen infört en möjlighet till gårdsförsäljning för småskaliga tillverkare av alkoholdrycker har regeringen även infört nödvändiga begränsningar, såsom att ett köp ska föregås av ett kunskapshöjande besöksarrangemang, för att säkerställa att försäljningen är begränsad och att det är besöket snarare än försäljningen som står i centrum. På så vis värnar regeringen om Systembolagets monopol och att reformen är i enlighet med EU-rätten. Systembolagets monopol är en viktig del i en alkoholpolitik som värnar om folkhälsan.

Stockholm den 26 juni 2026

Elisabet Lann